

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

MKUTANO WA KUMI

YATOKANAYO NA KIKAO CHA SITA

06 FEBRUARI, 2018

MKUTANO WA KUMI

KIKAO CHA SITA TAREHE 06 FEBRUARI, 2018

I. DUA

Saa 3:00 Asubuhi Mhe. Azzan Zungu Mwenyekiti alisoma Dua na kuongoza Bunge.

MAKATIBU MEZANI:

1. Ndg. Lawrence Makigi
2. Ndg. Zainab Issa

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

Hati zifuatazo ziliwasilishwa Mezani:-

- (i) Waziri wa Nchi, Ofisi ya Waziri Mkuu, Sera, Bunge, Kazi, Ajira, Vijana na Watu wenye Ulemavu - Mhe. Jenista Joackim Mhagama kwa niaba ya Mhe. Waziri Mkuu aliwasilisha hati zifuatazo:-

- (a) Toleo Na. 44 la tarehe 03 Novemba, 2017
- (b) Toleo Na. 45 la tarehe 10 Novemba, 2017
- (c) Toleo Na. 46 la tarehe 17 Novemba, 2017
- (d) Toleo Na. 47 la tarehe 24 Novemba, 2017
- (e) Toleo Na. 48 la tarehe 01 Desemba, 2017
- (f) Toleo Na. 49 la tarehe 08 Desemba, 2017
- (g) Toleo Maalum Na. 10 la tarehe 09 Desemba, 2017
- (h) Toleo Na. 50 la tarehe 15 Desemba, 2017
- (i) Toleo Na. 51 la tarehe 22 Desemba, 2017
- (j) Toleo Na. 52 la tarehe 29 Desemba, 2017
- (k) Toleo Na. 01 la tarehe 05 Januari, 2018
- (l) Toleo Maalum Na. 01 la tarehe 10 Januari, 2018
- (m) Toleo Na. 02 la tarehe 12 Januari, 2018
- (n) Toleo Na. 03 la tarehe 19 Januari, 2018

- (o) Toleo Na. 04 la tarehe 26 Januari, 2018
- (ii) Naibu Waziri wa Elimu, Sayansi na Teknolojia Mhe. William Tate Olenasha kwa niaba ya Waziri wa Elimu, Sayansi na Teknolojia aliwasilisha Mezani Taarifa ya Mwaka na Hesabu za Chuo Kikuu cha Mzumbe kwa mwaka unaoishia tarehe 30 Juni, 2016.
- (iii) Mhe. Fredy Mwakibete kwa niaba ya Mwenyekiti wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Ardhi, Maliasili na Utalii aliwasilisha Mezani Taarifa ya Kamati hiyo kuhusu Shughuli za Kamati kwa mwaka 2017.
- (iv) Makamu Mwenyekiti wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Kilimo, Mifugo na Maji aliwasilishwa Mezani Taarifa ya Kamati hiyo kuhusu Shughuli za Kamati kwa mwaka 2017.

III. MASWALI:

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

Swali Na. 69 Mhe. Jasson Samson Rweikiza

Nyongeza (i) Mhe. Jasson Samson Rweikiza
(ii) Mhe. Qulwi Qambalo
(iii) Mhe. Dkt. Raphael Chegeni

Swali Na. 70 Mhe. Augustino Manyanda Masele

Nyongeza (i) Mhe. Augustino Manyanda Masele
(ii) Mhe. Damasi Ndumbalo
(iii) Mhe. Ezekiel Maige

Swali Na. 71 Mhe. Lucy Simon Magereli

Nyongeza (i) Mhe. Lucy Simon Magereli
(ii) Mhe. Joyce Mukiya

OFISI YA MAKAMU WA RAIS (MUUNGANO NA MAZINGIRA):

Swali Na. 72 Mhe. Najma Murtaza Giga

Nyongeza Mhe. Najma Murtaza Giga

WIZARA YA NISHATI:

Swali Na. 73 Mhe. Allan Joseph Kiula

Nyongeza (i) Mhe. Allan Joseph Kiula
(ii) Mhe. Ruth Hiyob Mollel
(iii) Mhe. Julius Kalanga Laizer
(iv) Mhe. Dau Kitwana Dau
(v) Mhe. Aisharose Ndogholi Matembe
(vi) Mhe. Olivia Daniel Semuguruka
(vii) Mhe. Moshi Selemani Kakoso
(viii) Mhe. Frank George Mwakajoka

WIZARA YA KATIBA NA SHERIA:

Swali Na. 74 Mhe. Juma Kombo Hamad

Nyongeza (i) Mhe. Mhe. Juma Kombo Hamad
(ii) Mhe. Khadija Hassan Abood
(iii) Mhe. Khatibu Said Haji
(iv) Mhe. Nape Moses Nnauye

Swali Na. 75 Mhe. Stephen Hillary Ngonyani aliuliza swali hili kwa niaba ya Mary Pius Chatanda

Nyongeza (i) Mhe. Stephen Hillary Ngonyani
(ii) Mhe. Sabreena Hamza Sungura

WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII, JINSIA, WAZEE NA WATOTO:

Swali Na. 76 Mhe. Prosper Joseph Mbena

Nyongeza (i) Mhe. Prosper Joseph Mbena
(ii) Mhe. Halima Abdallah Bulembo
(iii) Mhe. Susan Anselm Lyimo

Swali Na. 77 Mhe. Faida Mohammed Bakar

Nyongeza (i) Mhe. Faida Mohammed Bakar
(ii) Mhe. Hadija Nassir Ali
(iii) Mhe. Dkt. Pudenciana Wilfred Kikwembe

Swali Na. 78 Mhe. Susan Anselm Lyimo

Nyongeza (i) Mhe. Susan Anselm Lyimo
(ii) Mhe. Devota Mathew Minja
(iii) Mhe. Kiteto Zawadi Konshuma

WIZARA YA MALIASILI NA UTALII:

Swali Na. 79 Mhe. Joseph Roman Selasini aliuliza kwa niaba ya Mhe. James Francis Mbatia

Nyongeza (i) Mhe. Joseph Roman Selasini
(ii) Mhe. Ester Alexander Mahawe

Swali Na. 80 Mhe. Oran Manase Njenza

Nyongeza Mhe. Oran Manase Njenza

WIZARA YA VIWANDA, BIASHARA NA UWEKEZAJI:

Swali Na. 81 Mhe. Janet Zebedayo Mbene

Nyongeza Mhe. Janet Zebedayo Mbene

Swali Na. 82 Mhe. Innocent Sebba Bilakwate

Nyongeza Mhe. Innocent Sebba Bilakwate

WIZARA YA MAJI NA UMWAGILIAJI:

Swali Na. 82 Mhe. Shabani Omari Shekilindi

Nyongeza Mhe. Shabani Omari Shekilindi

IV. MATANGAZO:

1. Wageni mbalimbali walioko kwenye galleries za Ukumbi wa Bunge walitambulishwa.
2. Kwenye Pigeon holes kumewekwa Waraka wa Elimu No. 2, 2016 kuhusu Makatazo ya michango na elimu bila malipo Waheshimiwa Wabunge wakachukue.
3. Saa 7.00 mchana kutakuwa Semina ya TWPG katika Ukumbi wa Pius Msekwa.

MWONGOZO WA SPIKA:

1. Mhe. Masoud Abdallah Salum, Mhe. Dkt. Suleiman Ally Yussuf na Mhe. Khatibu Haji Kai waliomba Mwongozo wa Spika kwa kutumia Kanuni ya 68 (7) wote kwa pamoja waliomba mwongozo kuhusu jibu la Waziri wa Katiba na Sheria Mhe. Palamagamba Kabudi kuhusu majibu aliyoyatoa wakati akijibu swali kwamba

kunapokuwa na aya 2 kwenye Quran zenye mgongano hivyo aliombwa afute kauli yake na kuomba radhi.

Mwenyekiti alimpa nafasi Mhe. Palamagamba Kabudi ambaye naye aliomba kauli hiyo ifutwe kwenye Hansard na aliomba radhi kwa Waislam wote.

2. Mhe. Janet Zebedayo Mbene 68 (7) alilalamika kutojibiwa vizuri kwa swali lake Na. 81 na maswali ya nyongeza kutopata nafasi.

Mwenyekiti alimwambia afuate utaratibu wa uliowekwa na Kanuni ya 46.

3. Mhe. Salome Wycliffe Makamba aliomba Mwongozo kwa kutumia Kanuni ya 68 (7) swali Na. 77 lilijibiwa kisiasa kuhusu Benki ya Wanawake kutoa "Share Certificate" kwa wanachama wake. Je ni lini watapewa vyeti hivyo maana sasa ni miaka 8 toka kuanzishwa kwa benki hiyo.

Mwenyekiti alimpa nafasi Waziri Umyy Mwalimu ambaye alitoa maelezo na kuahidi kuwa suala hilo litatekelezwa mapema iwezekanavyo.

V. HOJA ZA KAMATI:

1. Makamu Mwenyekiti wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Ardhi, Maliasili na Utalii Mhe. Kemilembe Lwota aliwasilisha Taarifa ya Kamati hiyo kuhusu Shughuli za Kamati kwa Mwaka 2017.
2. Mwenyekiti Wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Kilimo, Mifugo na Maji Mhe. Dkt. Mary Nagu aliwasilisha Taarifa ya Kamati hiyo kuhusu Shughuli za Kamati kwa Mwaka 2017.

Baada ya mawasilisho hayo mawili Wabunge wafuatao walipata nafasi ya kuchangia Hoja hizo:-

1. Mhe. Dkt. Immaculate Sware Semesi - CHADEMA
2. Mhe. Richard Mganga Ndassa - CCM

3. Mhe. Dkt. Christine Ishengoma	-	CCM
4. Mhe. Joseph Kasheku Msukuma	-	CCM
5. Mhe. Yussuf Salim Hussein	-	CUF

VI. KUSITISHA SHUGHULI ZA BUNGE

Saa 7.00 mchana Shughuli za Bunge zilisitishwa hadi saa 11. 00 jioni.

VII. BUNGE KUREJEA

Shughuli za Bunge zilirejea saa 11.00 jioni na majadilinao yaliendelea kwa Hoja za Kamati mbili za Ardhi, Maliasili na Utalii na Kamati ya Kilimo, Mifugo na Maji na Wabunge wafuatao walipata nafasi ya kuchangia:-

6. Mhe. Oran Manase Njenza	-	CCM
7. Mhe. Almas Athumani Maige	-	CCM
8. Mhe. Sebastian Simon Kapufi	-	CCM
9. Mhe. Mchungaji Peter Msigwa	-	CHADEMA
10. Mhe. Sonia Jumaa Magogo	-	CUF
11. Mhe. Ignas Aloyce Malocha	-	CCM
12. Mhe. Nape Moses Nnauye	-	CCM
13. Mhe. Alex Raphael Gashaza	-	CCM
14. Mhe. Omar Tabweta Mgumba	-	CCM
15. Mhe. James Kinyasi Milya	-	CHADEMA
16. Mhe. Maftaha Abdallah Nachuma	-	CUF
17. Mhe. Khalifan Aeshi Hillary	-	CCM
18. Mhe. Hussein Mohamed Bashe	-	CCM
19. Mhe. Deosderus John Mipata	-	CCM
20. Mhe. Ezekiel Magolyo Maige	-	CCM
21. Mhe. Dkt. Raphael Masunga Chegeni	-	CCM
22. Mhe. Matter Ali Salum	-	CCM
23. Mhe. Japhet Ngailonga Hasunga	-	Naibu Waziri
24. Mhe. Eng. Isaack Kamwelwe	-	Waziri
25. Mhe. Charles John Tizeba	-	Waziri
26. Mhe. Luhaga Joelson Mpina	-	Waziri

27. Mhe. Dkt. Hamis Kigwangala - Waziri
28. Mhe. William Vangimembe Lukuvi - Waziri

VIII. KUHITIMISHA HOJA:

Uhitimishaji wa Hoja ulianza kama ifuatavyo:-

1. Mwenyekiti wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Ardhi, Maliasili na Utalii alihitimisha Hoja ya Kamati yake na kutoa Hoja kuliomba Bunge likubali kupitisha Maoni na Mapendekezo ya Taarifa ya Kamati yake;
2. Bunge lilihojiwa na kukubali maoni na mapendekezo ya Taarifa ya Kamati hiyo kuwa Maazimio ya Bunge;
3. Mwenyekiti wa Kamati ya Bunge ya Kilimo, Mifugo na Maji alihitimisha Hoja ya Kamati yake na kutoa Hoja kuliomba Bunge likubali kupitisha Maoni na Mapendekezo ya Taarifa ya Kamati yake;
4. Bunge kuhojiwa Mwenyekiti wa Bunge alimpa nafasi Mhe. Dkt. Immaculate Sware Semesi kuwasilisha Jedwali la Mabadiliko kwa taarifa ya Kamati ya Kilimo, Mifugo na Maji na wafuatao walichangia hoja hiyo:-
 - (i) Mhe. Dkt. Charles Tizeba - Waziri wa Kilimo
 - (ii) Mhe. Dkt. Mary Nagu - Mwenyekiti Kamati ya Kilimo, Mifugo na Maji
5. Baada ya michango hiyo, Bunge lilijojiwa kuhusu Hoja ya Mhe. Dkt. Immaculate Sware Semesi Hoja ambayo haikukubaliwa.
6. Mwenyekiti wa Bunge alilihoji Bunge kuhusu Hoja ya Kamati ya Kilimo, Mifugo na Maji na Bunge lilikubali kupitisha Maoni na Mapendekezo ya Taarifa ya Kamati kuwa maazimio ya Bunge.

HOJA YA KUUNDA KAMATI TEULE

Taarifa ilitolewa na Mhe. Nape Mosses Nnauye chini ya Kanuni ya 120, Hoja yake ilikubaliwa na aliekezwa afuate utaratibu wa kikanuni kama ilivyoainishwa Kanuni ya 120.

IX. KUAHIRISHA BUNGE

Saa 2.00 usiku Kikao cha Bunge kiliahirishwa hadi siku ya Jumatano tarehe 7/2/2018 saa 3.00 asubuhi.